

Historiske Efterretninger

om

Bordingborg Latin-skole

fra

dens Reform i Året 1739 til nyeste Tid,

samlede

af

J. S u h r,

Stolens Rektor.

Indbrydelseskrift til den offentlige Examens
i September 1825.

Kjøbenhavn.

Trykt hos Andreas Seidelin,
Hof- og Universitets-Bogtrykker.

VORDINGBORG KOMMUNES
BIBLIOTEK

l
09.37

bd. 2

18.8.54

I-II/12.00

Den forrige Periodes to sidste Rektorer, Arnsbach og Baden (thi Lind kan, formedelst sin forte Embedstid her ikke komme i Betragtning) havde vel hævet vor Skole fra sin forrige Ubetydelighed, men selv den sittigste Gartners Anstrengelser ville ei kunne frembringe de ønskede Frugter af den Jordbund, som savner Solens og Regnens velgjorende Indvirkning, eller i alt for ringe Grad nyde deres Velsig- nelse. Den virksomme, samvittighedsfulde Rektor kunde ikke med den Glæde, han burde føle, see Folk gerne af sine Bestræbelser i Skolens større Freqvents, saalsænge han, til at give den saa vigtige Undervisning i Begynderklassen, kun havde en eneste Medhjælper, og for den ringe Løn af 30 Rd. ikke torde vente at faae nogen duelig Student til at tage imod denne Post. Den Forbedring i Indtægter, som ved de mindre Skolers Reduktion i Aaret 1739 tilfaldt Vordingborg Skole, raadebe for en Deel Bod paa

disse Mangler, og ikke længe før denne Forbedring blev sat i Værk, var Skolens Bestyrelse bleven anbefalet til Magister Henrich Teysen, som forestod Rektoratet fra Mai 1738 til sin Død, 30te Juni 1756. Han var fød i Norge, tog Magistergraden 1732, blev Dekanus paa Klosteret, og var bekjendt ved Universitetet, som fortrinlig Docent, især i Mathematik og Hebraisk. I Novbr. 1739 blevé Skolens Inspektorer ved Skrivelse fra Stiftsovrigheden underrettede om de Forbedringer i Indtægter, som vare Skolen tilstønt, og som fra 1ste Januar 1740 skulle blive den til Deel. Disse vare følgende: da der ikke, som man havde haabet, funde blive ansat en Konrektor, skal Rektor have en Forbedring i sin Lon af 70 Rdr., og der skal bestilles endnu en Hører, som nyder en aarlig Lon af 50 Rdr., ligesom ogsaa den forrige Hører faaer et Tillæg af 20 Rdr., saa at han ogsaa faaer i alt 50 Rdr. Disse 140 Rdr. udredes paa følgende Maade: Af de Torder, som før have ligget til den nu ophævede Ringsted Skole, tillægges Rektor 50 Tonder Byg, som betales med 50 Rdr. De øvrige 20 Rdr., som udgjore Forbedringen i Rektors Lon, udredes af Degnepensionerne efter disses nye Ligning over det hele Stift, og Ansettelse i Pengen, istedet for Korn. Af Degnepensionerne udredes ogsaa Hørernes Lon, dog skal

den daværende Præst i Præstø for sin Livstid oppehøre Degnepensionen af Skibinge og Geldringe, som er ansat til 7 Rdr., og som afgaaer i den nye Hørers Lon, saa at denne for det første kun faaer 43 Rdr. aarlig. Degnepensionerne af Øster- og Vesterflækkeberg Herreder bleve tillagte Vordingborg Skole.

Til Disciplenes Undersøttelse henlægges Renterne af Legaterne til Nestveds nu nedlagte Skole, omtrent 60 Rdr., hvorimod Disciplene fra Nestved By og dens Egn skulle være nærmest berettigede til at nyde disse Beneficier. At man havde ventet at kunne fåske Skolen betydeligere Forbedringer, sees af et Brev fra Bisshop Hersleb til Rektor, hvori han beklager, at Udfaldet af Reformen ikke var blevet mere tilfredsstillende. Dog maa man, for at sætte tilbørlig Priis paa det, som opnaaedes ved denne Forandring, ogsaa betenk Pengenes daværende større Værd, og hvormeget man, da Indtægtskilderne for vare saa aldeles ubetydelige, maatte påastjonne, at dog Noget vandtes, og især at det blev muligt at bestille nok en Hører.

Af de reducerede Skolers Beholdninger blev tilovers den Summa 414 Rdr. 66 s., som efter Bisshop Herslebs Forslag blev anvendt til derfor at indkøbe de nye Skolebøger, som ved sidste Forord:

ning vare bestemte at skulde bringes ved Underviisningen, og uddele dem til fattige Disciple. Af denne Summa tilfaldt Vordingborg Skole 52 Kr. 33 5.

Med Disciplenes Bespiisning i Natura vedblev man at være missfornøjet, da de sædvanlige, altid paaklagede Misbrug ved samme vel fandt Sted. Efterat man, som vi af det Foregaaende erindre, længe havde ønsket en Forandring, funde denne endelig 1752 iværksættet, da der stede den Bestemmelse, at de ellevne Disciple istedet for Kosten skulde have 4 Mk. ugentlig, og et Reglement blev givet for at bestemme, hvem der skulde have Adgang til dette største af alle Skolens Beneficier, og hvorledes der ved Distribusen skulde forholdes.

Om Skolens Tilsand under denne Rektor meddeles en interessant Underretning i Prof. Jacob Badens Levnet, som findes i tredie Bind's andet Hefte af den af Lahde besorgede Samling af fortjente danske Mænds Portræter og Biographier. Det Vigigste deraf, som hører herhvid, vil jeg dersor anfore. Baden blev, ni Aar gammel, Aaret 1744 sat i Skolen, og deponerede Aaret 1750. Om Teysen fortæller han, at skjondt han ikke holdtes for at have synderlig Styrke i det Latinse, havde han dog en egen Gave til at bibringe Ungdommen de fornemste syntaktiske Regler, saasom Konstruktionerne med

Participier og Ablativi Konseqventie ved Exempler, for største Delen tagne af Hübners bibelske Historie. Undercererne maatte begynde at øve Disciplene i visse, efter hans Forstrift, og naar de da vare komne i Mesterlektien, behovede han kun at give dem en Stil hver sjette, eller hver tiende Uge for at forvisse dem, som ikke vare ganske slove, om bedste Karakter for Stilen ved den akademiske Examen. *) Ellers var Mathematiken hans Hovedstudium, som han helst saae, at hans Disciple lagde sig efter. Sjeldent kom nogen til Akademiet, som ikke angav i det mindste de fire første Bøger af Euclides's Elementer, mange angave flere, og vare saa bevandrede deri, at naar de hørte en Opgave, funde de paa staende God udvikle og demonstrere den. Ogsaa til Kundstab om Himlen og Stjernerne ansorte han dem, som havde Lyst dertil, ei blot paa Himmelkuglen, men ogsaa ved at føre dem i klare Aftener ud paa en aaben Plads og beskrive dem de fornemste Konstellationer, og ved en Samling af Almanakker for mange Aar vante han dem til at udregne Søndagsbogstavet, og

*) Dette Kunstslykke i Methodiken vil dog tage noget af sit Vidunderlige, naar man erindrer, hvorledes den hele ovrige Skoleunderviisning var næsten udelukkende beregnet paa at bibringe Fasthed i det Latinse.

beregne de bevægelige Fester for hvert Åar. To Ting hindrede denne ellers saa duelige Rektor fra at stifte den forventede Nytté med sin Undervisning, nemlig de slette Underlærere, og Mangel paa Disciplin. Hørerne vare endnu saa slet afslagte, at de, uden Hjælp af fri Rost hos Byens Borgere, ikke funde have deres Udkomme, og Rektor maatte tage dem, som han funde saae dem. Den, som i Badens Borneaar var overste Hører, var dog en Mand af Kundskaber og megen Læsning, især i Literairhistorien, men saa aldeles forfalden, at Enhver skyede ham. Baden var saa heldig at springe hans Lektie forbi ind i Mesterlektien, og blev derved Student fire Åar tidligere end hans ældre Broder. Skolens Disciplin var under Teysen saa slet, at ingen Uge forgik, hvori der jo ferieredes halvanden Dag, da Rektor havde ladet den Ustik tage Overhaand, at Byens Borgere, undertiden endog Tjenestepiger bade Disciplene Forlov. Maar man nu foruden disse Fridge regner den Tid, Kirketjenesten borttog, og de to Estermiddage om Ugen, paa hvilken Disciplene kun i en kort Tid overdes i Regning, og i øvrigt vare ledige, saa indsees, at sun siden Tid blev tilbage til Skolelæsning. Det mindste Onde ved denne Lovgiven, bemærker Baden rigtigt, var Tidens Spilde, men Ungdommen sik Vane paa Lediggang og Afsmag for Arbeide, og da

det er imod dens Natur at være ganske ledig, saa forfaldt den til Adsprædelser, fordærvelige for Søderne, Kortspil om Vinteren, Reglespil om Sommeren, sit Smag paa de sletteste Personers Selstab, og forte denne Smag med sig til Universitetet. Dette er Badens Beretning om Skolens Tilstand i hans Tid. Det var sikkert de færreste Disciple, der som han, anvendte de mange fra Skolearbeidet ledige Timer til Selvstudering og til Forsøg i at gjøre danske Vers. Teysen er Forfatter af den lille *Analysis Geneseos*, som længe har været benyttet i vore latinste Skoler.

Af dem, som i denne Rektors Embedstid have tjent ved Skolen, som Hørere, har jeg funden følgende navngivne: Niels Christian Kraglund, som deponerede her fra Skolen 1740, og samme Åar blev ansat som Hører, men synes ikke ret længe at have holdt ud i denne Post. Han opholdt sig siden i Kjøbenhavns, som Korrekteur hos Hoppner, indtil han 1767 blev Sognepræst til Hellenæs i Fyen, hvor han døde 1784.

1746 forekomme som Hørere Niels Holst og Johan Theobald Hadeler.

1751 vare Skolens Hørere Johan Peter Staal og Hans Henriksen Smidt, og begge vare her endnu 1755. Staal var dimitteret her fra Skolen 1743,

blev siden residerende Kapellan i Vordingborg og endelig Sognepræst i Baarse.

De, som i Rektor LeySENS Tid dimitteredes fra Skolen, ere i Aaret:

1740 Niels Christian Kraglund (nyslig anført blandt Hørerne). Hans Wilhelm Walther, Morten Neenberg Schmidt, Kaspar Jochum Castensen. Denne sidste blev Kandidat i Theologien, og døde, saavidt vides, som Skolelærer i Phane-fjord paa Møen.

1742.asmus Schmidt, Lauritz Schmidt, Esaias Fjeldsted, Barthold Hauch, Christoffer Nannestad, Ulrich Barnholt, Kaspar Barnholt, Veneslaus Kaas.

1743. Johan Peter Staal (omtalt blandt Hørerne), Jochum Frederik Severin. Dode som Degen i Systofte paa Falster. Lauritz Rimer, Christopher Begner, Thomas Begner, Christian Falster. Denne var en Broderson af den lærde Rektor Falster i Ribe, og blev Kjøbmand i Vordingborg, men siden Skoleholder i Ullerslev, hvor han døde i en høj Alder. Han har i Aaret 1779 forørret til Skolens Bibliothek adskillige af sin lærde Farbroders Skrifter.

1744. Arnold Castensen, Broder til den ovenfor anførte, Matthias Schmidt, Isak Falck. En

af dette Navn har været Præst til Tiereby og Provst i Vesterflakkeberg Herred.

1745. Jørgen Johan Cronberg (see Pag. 50 i forrige Aars Program), Johannes Henrik Zahrtmann, Peter Andreas Hammer.

1746. Stephan Heegaard, dode 1798 som Præst til Nordby paa Samsoe. Carl Frederik Hørber, Johannes Pülsmed.

1747. Ingvard Qvestad, Christopher Kinch Göttsche.

1748. Christopher Other, Andreas Kraglund (efter Giessing 1 Deel Pag. 328 levede han 1779 som Student i Kjøbenhavn), Peter Klemp, Hans Friis, Niels Christian Bancke.

1749. Jakob Abild, Albinus Ichler, Henrik Smith Narhuns.

1750. Fredrik Ludvig Arnsbach. Ventelig en Son af Skolens forrige Rektor, som nu var Sognepræst i Vordingborg. Jakob Baden. Denne, vor Skoles mærkligste Discipel, behøver her blot at nævnes, da hans Levnetsomstændigheder og store videnskabelige Fortjenester ere noksom bekjendte.

1751. Jakob Hansteen, Christian Teilmann, Gotlieb Ephraim Rosse.

1752. Hans Valudan Smith. Forekommer siden blandt Hørerne. Simon Petrus Narhuns,

1753. Lauris Jürgensen. Ebbe Ebbesen, blev siden Hører. Johannes Jeger.

1754. Johannes Vilhelm Wolff. Torkild Baden, Broder til Jakob Baden. Han blev, som Broderen beretter, forsinket i den evige Sinelektie under den drifsføldige Hører. I Aarene 1761 og 62 var han Assistent ved de geographiske Opmaalinger under Prof. Rosdorfs Bestyrelse, blev siden Forvalter over det bernstørste Gods ved Kjøbenhavn, og døde 1805, som Kammerraad og Inspektør over det kongelige Gods under Haadesgaard i Lolland. Han er Forfatter af en Deel Skrifter om Landvæsenet. Johannes Linstrup.

1755. Holger Tryde. Andreas Hansen.

1756. Michael Suhm. Bendix Krøll. Faderen var Degen i Vaaelse paa Falster. Han blev 1772 Præst til Vaisenhufset og 1777 tillige Slotspræst til Christiansborg Slot, og døde 1782. Thomas Krøll, Broder til den forrige. Døde som Degen i Vaaelse. Soren Sorensen Ingemann. Han blev Præst i Torkildstrup, og Provst i Norreherred paa Falster og er Fader til Digteren, Lektor Ingemann i Soroe.

Da Rektor Teysen i dette Aar døde, forlod hans Son, Voie Teysen, Skolen og gik i fremmed Krigs-

tjeneste, men kom siden tilbage, og døde, saavidt vides, i Holsteen som Ritmester ved Husarerne. Ligeledes gik paa samme tid Christen Joachim Pontoppidan ud af Skolen. Han var Son af Gorge Pontoppidan, Sognepræst til Torkildstrup paa Falster, gik i udenlandst Krigstjeneste, men kom 1773 tilbage, og blev Lærer i Tegnekunsten hos de kongelige Pager og ved Landkadetakademiet. Af ham ere de twende store Kort over Norge, samt de geographiske Oplysninger dertil, som udkom 1785 og 1795. Han døde 1807. Den i Aaret 1756 i Tyskland udbrudte Syvaarskrig har nok ifritet disse to unge Mennesker til at forlade Bogen og forsøge deres Lykke i Krigen, og ventelig have de tjent under den, den gang saa beundrede Frederik den Anden. Teysens Forkjærlighed for Mathematiken, vil man spore, har haft Indflydelse paa Enkelte af hans Disciple.

Hans Estermand blev Ludvig Heiberg, en Bergenser. Kun i fire Aar var han Skolens Rektor, fra 1756—30 August 1760, da han døde i den kraftfuldeste Manddoms Alder af omrent 36 Aar. Han ægtede Inger Margar. Heiberg, Datter af Magister Heiberg, Danst Præst til Bemmetofte. Efter hans tidlige Død levede hun længe som Enke, men giftede sig siden med Kjøbmand Steffens her

i Byen, og lever efter dennes Død endnu, alminderlig elsket og æret i den høje Alder af 87 Aar.

Heiberg forefandt ved sit Embedes Tiltrædelse Skolen i en yderst slet Forsatning, og de Klager, som han i denne Henseende forer, (i et Udkast til en Memorial, som findes i Skolens Arkiv, siger han: "aldrig har Skolen været i slettere Tilstand, end den nu er") ville ikke forekomme os overbrevne, naar vi erindre Badens Skildring over den maadelige Disciplin, som allerede i hans Tid fandtes. I de fire sidste Aar af Teyssens Embedstid var ikke aflagt Neginstab, og Skolens økonomiske Tilstand fandtes dersor lige saa forvirret, som Undervisning og Skoletugt var forsomt. Med utrættelig Virksomhed synes Heiberg at have bestrebt sig for at hæve Skolen til sin tabte Anseelse ved at tale dens Sag paa det kraftigste hos de formaaende Mænd, af hvem dens Flor, og dens Læreres Vel var afhængig, og ved at forbedre Lærernes Kaar gjøre det muligt, herefter at faae due ligere Studerende til at tage imod Hørerposterne. De vigtigste Forandringer, som til dette Niemed skete i hans Tid, og som i det mindste for storste Deel maae tilstrives hans Bestræbelser, være følgende: i Januar 1757 bevirkedes en kongelig Resolution, at der maatte tilægges hver af de to Hørere een Discipels Portion af Kostpenge, saa at herefter

fun 9 Disciple skulde have Kostpenge. Unsøgningen, som blev indgiven af begge Hørerne, har vel været motiveret deels ved Ningheden af de dem hidtil tiltagte Indtægter, deels derved, at der dengang fandtes saa faa Disciple, thi Rektor melder, at end ikke de 9 Pladse, som endnu vare Disciplene forbeholdne, kunde besettes. Hver Hører fik altsaa til de 50 Rd., han før havde haft, endnu 34 Rd. 4 Mk. I Folge den Aftord, som Kastrup Bonder i Aaret 1720 havde sluttet med Rektor Snog betalte de, fra denne Tid af, istedet for Kongetiende 2 Mk. 8 ff. af hver Tonde Hartkorn, men da denne Aftord voldede Rektor en betydelig Formindskelse i Embedsindtægter, saa ansogte han, om det maatte være ham tilladt, ligesom Skif havde været i øldre Tider, at oppebære den ham tillagte Liende i Natura, og ved kongelig Resolution af 7de Septbr. 1759 blev dette ham bevilget. Ligeledes blev det, paa Rektors derom gjorte Forestilling, samme Gang bestemt, at der maatte aarslingen, til Skolens Brug, udvises mod Betaling af de kongelige Skove tre Skovlæs Brænde, som ventelig ere anvendte til at varme de Værelser, paa hvilke Disciplene om Vinteren læste hos Rektor og Hørerne. Den gamle Skolebygning var, ved Heibergs Ankomst, aldeles broudfaldig, og en ny blev, under hans Tilsyn, opført paa samme Sted paa Kirke-

gaarden. Af en for Skolens Bedste saa nidskjer Beſyrer havde man funnet vente Meget til Skolens Opkomſt, dersom han havde levet og virket længere.

Hans Medlærere i de fire Aar vare Hørerne, Hans Valudan Smith, som siden blev Forvalter i et af de norske Grevskaber, og Ebbe Ebbesen, der døde som Degen i Kastrup.

Et Beviis paa den svage Forsatning, hvori Skolen befandt sig ved Heibergs Ankomſt kan nok ogsaa findes deri, at der i de to Aar, 1757 og 58, slet Ingen dimitteredes.

1759 deponerede Otto Ludvig Stoud. Omtales siden, som Skolens Rektor. Christian Wolff, blev først Missionair i Grønland, siden Præst i Tingsted paa Falster.

1760 Gregorius Heiberg, Son af Præsten i Vemmetofte. Han blev siden Tolder og Borgermeſter i Frederikshald og er for saa Aar siden død i en hoi Alder.

Magister Albert Christopher Holst var Rektor her fra 1760—87. Han er fød 1716, blev Student fra Viborg Skole 1736 og var Alumnus paa Valkendorfs Kollegium. Han gjorde en Udenlandsrejſe, og blev paa samme optagen som Medlem af det latinske Selskab i Jena. Omrent 1748 blev han Hører i Viborg og tog Magistergraden. Efterat

være bleven Rektor giftede han sig, men hans Kone døde fort derpaa, og han henlevede sin øvrige Tid som Enkemand. Han har havt særdeles gode philologiske Kunckaber, og især været god Latiner, og desto beklageligere var det, at hans slette Helbreds tilstand saa tidlig svekkede hans Virksomhed, som Lærer. Allerede 1767 blev han angreben af den Sygdom, som ikke forlod ham i de sidste tyve Aar af hans Levetid. Dog læste han med Disciplene hjemme indtil 1774, men i dette Aar blev anden Lekties Hører, Stoud, ham adjungeret, som da i de sidste fjorten Aar, mod Godtgjørelse af 100 Rdlr. saa godt som ene besorgede Underviisningen i Mesterlekten og tillige læste for anden Lektie. Dog gav Rektor Testimonium indtil 1778. I hans Sygdomstid indtraf 1781 den Ildebrand, som fortærede en Deel af Byen tilsigemed Rektorboligen, og han maatte da i Sengelsæder henbringes paa Kirkegaarden, hvorfra han saae sin Bosig brænde. Ved hans Død hædrede hans erfjendtlige Discipel, P. A. Heiberg, den forrige Rektors Son, hans Minde ved nogle Linier under Navn af: Sandhed og ingen Gravskrift over Magister Holst, og hvad der i dem ansøres om den Afdodes sjeldne Taalmodighed under sine mange aarige Lidelser, har jeg troet at burde finde sit Sted her, som vigtigt Vibrag til hans Karakteristik. Heibergs

Ord ere: "Dersom det, som huun vise Hedning siger, er et behageligt Syn for Guddommen at see en dydig Mand kæmpe mod Lidelser; dersom det er Stort at være et Monster paa Taalmodighed i Verden, uden Misfornuelse med Skjebnen viensyntlig at see sit Legeme ile Fordærvelsen i Mode; at føle et Lem efter det andet langsomt at døe bort under Smertter; at see sig efterhaanden bersvæt Haandens, Hodens, ja til sidst næsten Diets og Lungens Brug; at finde sig skilt ved Alt, hvad man elsker i Verden: først ved en ejer Egtefælle, siden efterhaanden ved tre Søstre, hvis Liv vare for den syge Broder lige saa uundværlige, som Broderens Liv for de trængende Søstre; at see dette med Træmodighed og uden at knurre: Dersom dette er Stort, hvad er da den Mand, der med et fundt Legeme lasser Forsynet, fordi det tildeelte en Broder flere af Lykkens Forskægeligheder?"

Ogsaa Rektor Holst sogte at nytte hver Lejlighed til at komme den saa slet beneficierede Skole, hvis Vel og Styrelse var ham betroet, til Hjælp, og et mørkeligt Beviis herpaa haves i et, i Arkivet opbevaret, Udkast til en Forestilling, hvori han søger at vise, at dersom der ved Røge Skoles Reduktion skulde tænkes paa at understøtte de mere trængende Skoler, da sandtes der ingen, som mere syntes at

burde komme i Betragtning, end den vordingborgske. Han beraaber sig paa følgende Grunde:

1) er denne Skole uden Twivl af alle her i Landet den mindst beneficierede, uagtet den i Folge sin Beliggenhed altid maa formodes at kunne have temmelig Freqvents, da den er omringet af en Deel Øer, og omgivet med en lang Streækning af Landet, hvor ingen latinste Skoler ere. Dog forhindres Skolens Freqvents derved, at Forældrene ikke her kunne vente den Hjælp til Lettelse i Udgifterne, som de andetsteds kunne gjøre sig Forhaabning om. Til Beviis derpaa anfører Holst, at der undertiden af Forældrene forslanges Underretning om, hvad en Discipel kan vente sig af Skolen, og naar Svar er meddeest, høres intet videre dertil, hvorfaf han mener, den Slutning maa uddrages, at Forældrene ere bragte paa andre Tanker ved de saa Beneficia, som ere Vordingborg Skole tillagte.

2) Det, som Skoleforordningen af 1775 bestemmer, at et Skolebibliothek skal anlægges ved hver latinist Skole, har her hidtil endnu ikke funnet iværksættet, men det vil beroe paa, om Skolen andetsteds fra kan vente nogen Hjælp.

3) De twende Kolleger ere saa slet lønnede, at man ei for den Betaling kan vente at faae duelige Lærere. Holst påastår det derfor, som en før-

deles Velgjerning af det guddommelige Forsyn, at han fort efter at have tiltraadt Embedet, da begge Hørerpladsene i Aaret 1761 bleve vakante, var saa heldig at faae dem besatte med to Lærere, der havde alle til denne Forretning nødvendige Requisita, og som med roesværdigste Tid havde opfyldt alle, om dem fattede, gode Forhaabninger, men en saadan Lykke, foier han til, er ogsaa uden Exempel i den forbgangne Tid.

4) Rektors Indkomster angiver han at udgjøre omtrent det Halve af hvad der ved andre Skoler er Rektores tillagt, skjondt disse dog, hvor der ere Konrektores, have meget mindre Arbeide. I Vordingborg kan Rektor ikke undgaae trykende Næringssorg, naar han enten har talrig Familie, eller Embedet besværes med stærk Enkepension, eller paakommende Svagelighed eller Alderdom udfordrer, at en Deel af Indkomsterne maae overlades til dem, som forrette Rektors Partes, hvilket just nu var Tilfældet.

Efter at Holst saaledes har sagt at vise sin Skoles Trang til Understøttelse, udtryr han:

Sed quid ego hæc autem neqvidqvam ingrata
revolvo?

quidve moror? si omnes uno ordine habetis.
og han bemærker, hvor frækende det har været
ham af Indledningen til den, da nylig udkomme

Skoleforordning af 1775 at erfare, at det har været Hans Majestæt forebragt, at Underviisningen i de latinske Skoler løseligen behandles, og raae Disciple derfra til Akademiet forsendes. Denne, i saadan Almindelighed fremsatte, og derved for enkelte Skoler, og enkelte Lærere frækende Beskyldning søger han at afbevise, hvad den ham betroede Skole angaaer, og beraaber sig deels paa sin Fremgangsmaade ved Underviisningen i de gamle Sprog, deels paa de Karakterer, de fleste af de fra Skolen dimitterede Disciple have opnaaet ved den akademiske Examens. Dersom han ikke med god Samvittighed kunde dette, da føler han selv, det vilde være høist uforkammet at soge nogen Indtægtsforbedring for Lærere, der da ganske havde forsømt deres Pligt. Han ender den hele Indstilling med at anbefale sine to Kolleger til Forhøjelse i Gage, men hvad ham selv angaaer, da tænker han ikke at have lang Tid tilbage, og da hans Svagelighed forhindrer ham i at gjøre den Nyttie, han burde, saa venter han ikke uden allersidst at komme i Betragtning.

Maafee ville Mange i denne, Rektor Holsts Skildring af Skolens Tilstand, finde Spor af den ved lang Sygelighed nedbøiede Maads tilgivelige Mismod, og jeg negter ikke, at denne hos ham saa forklarlige Stemning kan have haft Indflydelse paa

den i Forestillingen hif og her saa fjendeligt fremlysende Bitterhed, men Fakta selv, som ere anførte, maae vi dog for det meste indromme, og naar det med Høje ansæes, som en af de vortentligste Forbedringer, der skyldes den senest iwerksatte Skoleres form, at Lærernes Lønninger nu ikke mere ere bestemte efter den tilfældige Omstændighed, om de ere ansatte ved en af de bedre, eller flettere doterede Skoler, saa ville vi ogsaa kunne sætte os ind i den nidsjere og samvittighedsfulde Rektors Sted, som for denne heldige Forandring blev indført, var sat til at bestyre en saa kaldet fattig Skole, og ikke blot saae sit og sine Medlærereres besværligere Arbeide flettere lønnet, end ved andre lykkeligere Skoler, men var sat ud af Stand til at virke det til Ungdommens Bedste, som han saa gjerne ønskede, og derfor maatte lade sine fleste Forfætter blive pia desideria. *)

*) Nu finder Forfætten mellem en fattig og rig Skole atter Sted i Henseende til Disciplenes Understøttelse ved Stipendier, siden Omstændighederne have nedsaget Direktionen for Universitetet og de lærde Skoler til i Aar at gjøre den Bestemmelse, at der herefter ikke ved nogen Skole bortgives flere Stipendier, end der kan bestrides af Renterne af de private Legata, som ere skænkede Skolen. Paa Donationer af Private er Vordingborg Skole juist herdeles fattig.

Om denne Forestilling er indgiven til Bisloppen ganske efter det i Arkivet verende Udkast, veed jeg ikke, men ved kongeligt Rescript af 23de Nov. 1787 blev bestemt, at Mag. Stoud skulde af den nedlagte Kjøge Skoles Midler oppebære 150 Rdlr. aarligen, indtil Holstes Død, og da denne indtraf fort efter, inden Bevillingen kom til Opsyldelse, blev det tilladt, at Stoud maatte nyde denne Forbedring i sine Indkomster i Raadsensbaaret.

De to Hørere, som i Aaret 1761 bleve antagne efter Smiths og Ebbesens Afgang vare O. L. Stoud og H. Ch. Haar. Den første af disse blev Holstes Eftermand. Haar gives, som vi have set, et hederligt Bidunesbyrd i den mylig anførte Indstilling, og naar han i denne roses for tro og nidsjær Opsyldelse af sin Pligt, staaer det vel ikke dermed i nödvendig Modsigelse, naar en almindelig Tradition melder om ham, at han paa en Tid, da Disciplinen saa almindelig haandhævedes ved Legemsstraffe, udmarkede sig som en plagosus Orbilius. Fra sit Læreembede her ved Skolen befordredes han til Byfoged i Præstoe, og skal være død i dette Embede.

De af Holst dimitterede ere:
i Aaret 1762 Jakob Henrik Schou. Af sin Fader, Sognepræst til Kippinge paa Falster, blev han efter at have nydt Privatunderviisning sat her i Skolen

og i Rektor Heibergs Huis. 1769 tog han theologisk Attestats, og alaret derpaa sat han Plads paa Borchs Kollegium, 1773 blev han Informator hos Enkedronningens Pager, tog derpaa juridisk Attestats med bedste Karakter, og blev 1778 Assessor i Hof- og Stads-Retten. 1781 blev han Kæmmereer ved Øresunds Toldkammer, men 1805 formedelst svageligt Helbred dispenserset fra dette Embedes Forretninger, 1813 Etatsraad og 1824 Ridder af Dannebrog. Denne almeenhædrede Olding har vist sig i en sjælden Grad erkendtlig mod den Skole, som forberedede ham til at blive akademisk Borger, thi han har ikke allene ved Gave af Bøger beriget Skolens Bibliothek, men stjænket til Skolen en betydelig Kapital, om hvilket Legat siden skal tales.

Hans Pedersen Coster. Tog Navnet af sin Fodeby paa Møen, hvor hans Fader var Bonde. Han blev først Hospitalspræst i Ribe, siden Præst til Magleby paa Møen, hvor han døde saa Man neder efter sin Ankomst i Aaret 1786.

Peter Christian Feilberg. Han gif 1763 i preussisk Krigstjeneste, hvorfra han tre Aar derpaa kom hjem, og studerede Medicin, men just som han stod i Begreb med at tage medicinskt Examens, døde han Aar 1769 af Bornekopper.

1763. Andreas Nikolai Haar. Døde som Landinspektør eller Landmaaler.
1764. Johannes Frederik Neumann. Degr. Stephen Peter Juul. Døde som Student.
1765. Jens Stoud, Broder til den følgende Rektor. Han blev Byfoged og Landsdommer paa St. Croix, tog sin Afsked, og døde, saavidt vides, paa Christiansfeld. Han har 1796 stjænket en Deel gode Værker til Skolebibliotheket. Hans Bech. Præst til Viig og Asmindrup, og Provost i Odds Herred.
- Johannes Henrik Gundelach. Døde 1814, som Kontorchef i Rentekammeret. Han er Son af den, Pag. 49 i forrige Aars Program anførte, Christopher Gundelach.
1766. Thor Todberg Prehn. Blev Kammeraad og Virkestyrer i Vordingborg Virke.
- Johannes Holstein. Døde som Student.
- Carl Nostrup. Degr paa Møen.
- Thomas Husum. Er død for saa Aar siden, som Sognepræst til Vigersted og Nørrekeby ved Ringsted.
1767. Jakob Junghans. Døde som Student.
- Peter Bulff. Præst til Haarlev og Himlingøie, hvor han før saa Aar siden er død.
- Hans Schmidt. Skoleholder paa Møen.

- Nasmus Busch. Døde ung, som Præst i Nibe.
1768. Lars Christopher Busch. Kapellan i Skovlunge, derpaa Sognepræst til Landet og Nyde i Lolland.
1769. Didrik Verlos. Blev Soldat.
1770. Nikolai Arndt Colstrup. Døde som Student. Johannes Jensen. Præst til Hillerød, og Slotspræst til Fredriksborg. Blev siden Præst til Hjorlunde, og har stjenket Bøger til Bibliotheket.
1771. Christopher Haar. Han var Broder til Herren, og døde nok som Fuldmægtig paa dennes Kontor, efter at han var blevet Byfoged i Præstoe.
- Christian Nohr. Degen i Udbye.
1773. Jens Meyer. Børge Jakobsen, Son af Cancellieraad og Regimentskriver Jakobsen i Vordingborg. Han blev Husarofficier, og gif i A. 1791 til Frankrig.
- Peter Gøste Rosenstand Hage. Gjorde en Reise til Vestindien og lagde sig siden efter Handelen.
1774. Peter Andreas Heiberg. Hans Skrifter og Skjebne har gjort ham almindelig bekjendt. Han lever endnu i Frankrig. Til vor Skoles Bibliothek har han stjenket Hederichs græske Lexikon.

1775. Christian Frederik Jakobsen, Broder til den nylig anførte Børge J. Han tog theologisk Uttestats 1783, blev 1789 Præst til Fogedby ved Røstved og 1795 til Bjerby og Merke ved Holbek. Resignerede 1824, da han havde mistet Synet.
1776. Johan Jakob Achthon. Han fik Haud. ill. til Examen artium. *) Niels Voldsgaard. H. ill. Degen i Kastrup. En tredie Kandidat blev rejiceret.
1777. Ludvig Heiberg, Broder til P. A. Heiberg. H. ill. Han blev 1786 Konrektor i Ribe, 1797 Rektor i Odense, fik siden Prædikat af Professor og blev Ridder af Dannebrog. Døde 1818.
- Ancher Borch Hansen. H. ill. Han døde 1805, som Præst til Allerslev i Baarse Herred.
- De øvrige have faaet Testimonium af den følgende Rektor, og anføres derfor rigtigt under ham.
- Otto Ludvig Stoud fra 1788—1818. Han er fød den 1ste Julii A. 1743 i Kjeldby paa Møn, hvor Faderen, Ludvig Ottesen Stoud var Præst. I Oktbr. 1761 blev han af Bisshop Harboe bestillet til Hører ved Vordingborg Skole, fra hvil:
- *) Da Forordn. om examina academica af 11te Mai 1775 havde bestemt, at der skulde gives en Hovedcharakter, saa kan denne fra nu af anføres.

ken han to Aar i Forveien var dimitteret. Kun 18 Aar gammel tiltraadte han Læreembedet ved den Skole, som han i 57 Aar helligede Tid og Kræfter, og af hvilken han, baade som Lærer og som Bestyrer har gjort sig saa fortjent. 1773 tog han Magistergraden; næste Aar blev han den svagelige Rektor Holst adjungeret, og 1788 virkelig Rektor. 1806 fik han Prædikat af Professor, og dode i Junii 1818. Han var to Gange gift, først med Frederikke Lovise Charlotte Jensen, Datter af Christen Jensen, Præst til Asminderød og Grønholt, og anden Gang med Johanne Marie Kruse, som i nogle saa Aar overlevede ham. Han var almindelig elsket og agtet for sin fortresselige Karakter og udmerkede Dualighed, som Skolemand. Selv kan jeg ikke rose mig af at have fjendt den Afsøde, da jeg kun et Par Gange paa Gjennemreiser har havt forte Samtaler med den allerede udlevede Olding, og det vil dersor finde Undskyldning, at jeg af den i Literaturtidenben for 1818 No. 45 indrykkede Nekrolog (efter Myrup's Lexikon er Prof. Rasmussen Forfatteren) anfører følgende Bidrag til hans Biographie og Karakteristik:

1807 dimitterede han til Akademiet de sidste Kandidater fra Vordingborg Skole, da denne fort tilforn var blevet forandret til en saakaldet Middelskole. Endstjondt han ogsaa efter denne Forandring ved-

blev at passe sit Embede indtil sin Dødsdag med samme Rørigtighed og samvittighedsfulde Æver, som tilforn, saa var det dog naturligt, at Lysten maatte rabe sig hos en Mand, der i en lang Række af Aar havde været vant til at danne Ynglinge til Akademiet, og nu maatte lære Born Begyndelsesgrundene i Latin o. s. v. og derpaa, just naar Underviisningen begyndte at blive mere interessant, overgive den til andre offentlige eller private Lærere for at disse kunde hoste, hvad de ikke havde saaet. Hertil kom, at Disciplenes Antal i den forhen talrige besøgte Skole, af let begrিলige og forudseelige Alarsager, aftog i den nye Middelskole efterhaanden i den Grad, at der oftest var færre Disciple, end Lærere. At dette maatte grømme den værdige Lærer, som elskede sin Skole, som sig selv, er naturligt, og at det ikke kan have haft de bedste Folger for hans Sundhed, at han næsten ganske maatte mangle den Bestjeftigelse med Underviisning paa Skolen, som var blevet ham en anden Natur, er høist rimeligt. Vel tilbodes der ham et Rektorat i en anden By, men som gammel Mand vilde han ikke forlade den By, hvor han havde levet og virket i et halvt Aarhundrede. Saaledes henlevede han de sidste ti Aar af sit Liv i et storre Otium, end han selv ønskede, indtil han, møet af Dage, indgik til den evige Hvile, hvor Palmen skal

rækkes ham. Hans Medlærere, Byens geistlige og verdslige Embedsmænd og Borgere samt de tilstede: værende af hans Fordums Disciple stræbte at lægge deres Agtelse og Kjærlighed for ham for Dagen, ved at foranstalte hans Jordfeerd saa høitideligt, som muligt. Som Skribent har han kun gjort sig lidet bekjendt: Skolen tog hans hele Tid, og han levede ifsun for den. Det eneste, man har af ham er Chrestomathia ciceroniana, eller udvalgte Stykker af Ciceros Skrifter med tilfoiede danske Anmerkningser, et Bevis paa hans grundige Indsigt i det latinske Sprog, hvilket han skrev korrekt og zirligen. Med grundige Kundskaber forbandt han ypperlige Læregaver, en mageløs, utrættelig Iver og Vedholdenhed, og en med Alvor blandet Blidhed og Venlighed, som indgjod Agtelse og Kjærlighed. Hans Liv var den sande, troende Kristens; det var prunklost og ubemærket. Han virkede i London, men Gud skal betale ham aabenbare.

Saaledes skildredes ved Stouds Død hans Karakter og Fortjenester af den, der i en Række af Aar, som hans Discipel og Ven havde staet i nærmere Forbindelse med ham, og saa ofte jeg end har talt om ham med dem af Byens og Omegnens Beboere, som i længere Tid have kjendt ham, ellers med hans

fordums Disciple, saa har jeg endnu aldrig hørt et eneste Troef, som modfiger oven anførte Skildring.

En af hans verdigste Medlærere skriver om ham: "han var en grundærlig Mand, agtet og elsket af Alle. At han var Skolemand med Liv og Sjel, visste han ogsaa derved, at han, hellere end at afgaae og beholde sin hele Lon, som Pension, vilde vedblive, og see sin ejere Skole forvandlet til den Uting — en Middelskole. Sandelig, en dyb Krænkelse for Manden. "Men", sagde han, "skal jeg forlade mit vante Arbeide, maa jeg doe". Jeg agtede ham som Ven, og aldrig følte jeg det Svoz "prioritetstryk, der forhen saa gjerne rammede de Småbæsener, man kaldte Hørere".

Stoud funde altsaa, selv under ugunstige og lidet opmuntrende udvortes Omstændigheder, virke saa Meget for sin Skole, fordi han besad de væsentligste af de Egenkaber, som danne den øgte Skolemænd, elskede Ungdommen og elskede sit Arbeide med den for dets egen Skyld, og fandt sin Lon i Arbeidet selv og i dets Frugt, som aldrig kan udeblive, hvor der arbeides i denne Aland. Lykkelig dersor hver den Skole, hvis Lærere tænke, som Stoud, og arbeide, som han, glemme sig selv, og leve for og i den dem betroede Ungdom.

Afskissige af Stouds erkjendtlig Disciple lode til hans Minde opsette i Bordingborg Kirkes Chor en Marmorsteen med følgende Indskrift:

In Memoriam
Ottonis Stoud
Magistri. Professoris. Rectoris
Nati Anno MDCCXLIII Denati Anno MDCCCXVIII
Viri Docti, Honesti, Strenui,
Qui Scholæ Literatae Orthunganæ
Cum Insigni
Eruditionis, Probitatis, Dexteritatis
Laude
Per XLV annos præfuit.
Posuere Grati Per Patriam Sparsi Discipuli.

Over Graven paa Kirkegaarden ligger en Steen med Indskriften: Otto Stoud.

Hans Medlærere, før Skolen blev omdannet til Middelstole, vare: Dionysius Vindefilde, som formodentlig blev Haars Estermand, som Hører. Han kan ikke i mange Aar have tjent ved Skolen, thi. allerede i Aaret 1784 blev han personel Kapellan i Kjøng. Han fik siden Sognekaldet og døde i dette Embede. Nu var Skolen saa heldig at faae en udnæret dnelig Lærer i Kandidatus Theol. og Philol. Peter Dalhof. Han er fød i Hvirring i Marhuis

Stift, hvor hans Fader var Degr. Fra Frederiksborg Skole blev han Student 1776, tog den store philologiske Examen 1780 og theologisk Uttestats 1782. Han havde i de to Aar været Alumnus paa Borchs Collegium, da han tog imod Hørerpladsen her ved Skolen, og beholdt den i fire Aar. 1788 blev han nemlig bestillet til Orlogspræst. I Slutningen af 1791 blev han Præst til Ning og Feulding i Marhuis Stift og 1799 til Onslev og Eskildstrup paa Falster. Han er bekjendt som heldig latinist Digter.

Peter Rudolph Wolff. Han er fød i A. 1762 i Skjelby Sogn paa Falster, hvor hans Fader var Skolelærer. Han blev dimitteret fra Nykjobing Skole, og efter at have taget anden Examen, og levet i nogen Tid, som Hunsører hos sin Farbroder, som var Præst paa Bogøe, kom han, efter Dalhoffs Befordring, her til Skolen, som anden Lekties Hører i August 1788. Under 29de Septbr. 1797 udførdes for ham en kongelig Bevilling, at han paa Grund af Rektors Vidnesbyrd om hans Læregaver, maatte være lige berettiget til Befordring ved Skolefaget med dem, der havde taget den da anordnede Skolelærerexamens. Da hans Familie tiltog, maatte han øste kæmpe mod trykende Nøringsforger, der for Skolemandens Virksomhed ei

funne blive uden skadelige Folger. Han døde den 2den Mai 1819 efter at have tjent ved Skolen i mere, end 30 Aar.

L. V. Buch blev 1788 ansat som første Lekties Hører, og døde i dette Embede 1790, hvorpaa Wolff ved Kongelig Resolution af 4de Febr. 1791 blev ene Lærer, og vedblev at være det indtil Skolens Omdannelse den 1ste Januar 1808.

Fra 1779—1807 ere af Rektor Stoud følgende dimitterede:

- i 1779. 1. Jørgen Peter Jørgensen. Non kont. Er Degen i Averstie.
2. Christopher Andreas Petersen. H. ill. Auditor ved danske Livregiment, siden Herredssoged og endelig By- og Herredsskriver i Aarhus med Titel af Overauditor. Er for saa Aar siden afgaaet.
3. Hans Andreas Borch. H. ill. Dod, som Degen i Glumsøe.
4. Thomas Kjersgaard. Non. kont. Skolelærer paa Moen.
1780. 5. Johannes Stoud, Rektorens Broder. H. ill. Han blev Kantor og Skolelærer i Arendal, og 1805 Toldinspektor i Tonsberg.
6. Otto Westengaard. Laud. Faderen Præst i Sverborg. Han tog theologisk Attestats 1784

med Laudabilis, og da han var den eneste, som i Januar Quartal i dette Aar angav at have læst til denne Karakteer, saa bivaanede Geheis meraad Guldberg den Dag Examen, da han ønskede noget noiere at fjende dens Indretning. I Septbr. f. A. tog han den større philologiske Examen. 1788 blev han Præst til Skamstrup og Frydendal og næste Aar til Rundby ved Holbæk, 1804 Præst i Tidse Herred. 1822 tillagdes ham Rang med Amtspræster.

1781. 7. Ditlef Glindt Staal, Son af Præsten i Baarse, som havde været Hører her ved Skolen under Teysen. H. ill. Han har oversat en stor Deel Komedier, Romaner og Ungdomsskrifter.
1782. 8. Christian Schjønning. Non kont. Han kom nok til Guineaekysten eller Ostindien.
9. Givert Mauriken. Non kont.
1783. 10. Peter Blix Heiberg. Non kont. Han var Stifffen af den 1760 hersfra demitterede Gregorius Heiberg. Fik et Embede i Norge og er død der.
11. Axel Peter Hof. Non kont.
12. Frands Hagen. H. ill. Han døde, som Huuslærer hos Broderen, Vinhandler Haagen Hagen i Kjobenhavn.

1785. 13. Ole Frederik Sand. Land. Er død, som Præst i Horsløv.
14. Niels Gjellerup. Land.
1786. 15. Jens Bech Gottsche. Land. Tog theologisk og juridisk Embedsexamen, og blev nok siden Byskriver.
16. Peter Holm Borch. H. ill. Kapellan i Nyfjøbing paa Falster, derpaa Præst til Ilde og Oppe-Sundby i Sjælland og Provst for tre Herreder, Ridder af Dannebrog.
17. Christian Detlev Westengaard, Broder til den 1780 demitterede Otto W. Land. Blev Can-celliesekretair og Borgmester i Colding.
18. Frederik Ludvig Westengaard, Broder til den forrige. Land. Han tog theologisk Embedsexamen med bedste Karakter i A. 1791 og var Alumnus paa Borchs Kollegium, men drog fort efter at have taget Examen, hjem for at staae sin Fader bi i hans Embedsførelse. Efter dennes Død blev han 1794, kun lidet over 24 Aar gammel, kaldet til hans Eftermand, som Præst i Sverborg. Død 1817.
19. Johan Jakob Kirchheimer. H. ill. Er Sogneprofessor til Phanesfjord paa Møn.
1787. 20. Rasmns Gjelstrup. Non kont. Degen i Mehren.

21. Peter Dietlev Faber. Land. Blev Præst til Jungshoved, men ressignerede 1810, var derpaa Forpagter paa Falster, og opholder sig nu i Jylland.
22. Hans Runge. H. ill. Toldkasserer i Næstved. Død 1824.
23. Poul Roth. Land. Præst til Sulsted og Åstrup i Aalborg Stift.
24. Jens Smidt. Land. 1800 blev han Præst til Allesø i Hjørring, og 1804 til Aastrup paa Falster. Har Prædikat af Professor, og er bekjendt som Digter og heldig Oversætter af fremmede Digterværker.
1788. 25. Hans Peter Egede Lund. Son af den, som Digter bekjendte Probst Lund i Stege. Land. 1799 blev han residerende Kapellan til Middelfart, 1812 Sognepræst til Rudkøbing og 1814 Amtsprovst paa Langeland.
25. Gotfred Gymoes. H. ill. Var personel Kapellan i Karleby paa Falster.
27. Poul Gjellerup. H. ill.
1790. 28. Levin Henrik Beyer. Land.
29. Henrik Schou. Land. En af dette Navn har været Præst til Tisted og Binderup i Viborg Stift, men om det er denne, veed jeg ikke.
30. Christian Adolph Bjering. H. ill. Hans

Fader var Digteren, Mag. Bjerling i Aastrup
paa Falster.

31. Jakob Baden. Laud. Son af den her fra Skolen dimitterede Kammeraad Torkild Baden. Han blev Kasserer ved Bei-Etaten med Kammeraads Titel og døde for kort siden.
32. Carl Carlsen. Han døde, fort ester at han var dimitteret, og ventelig endnu før han havde underkastet sig Examen artium, thi ingen Karakteer findes ansørt.
33. Hans Peter Neergaard. Laud. Blev siden bekjendt ved sit Bigamie.
34. Peter Heit Hertig. Laud. Han døde, som Præst i Allerslev i Baarse Herred.
35. Nikolai Christian Petersen. H. ill. Er Cancellieraad og Skifteskriver i Hos- og Stads-Netten.
1791. 36. Jens Severin Thaning. H. ill. Fuldmægtig i det kgl. danske Cancellie.
37. Severin Meidel Ploug. H. ill.
38. Jens Ploug. H. ill. Sonner af en Prokurator i Stavanger.
39. Christian Jes Almstrup. Laud. Fra 1797 — 1803 var han Lærer ved Herlufsholms Skole, blev Præst til Nold og Vebsstrup i Viborg Stift, og 1817 til Junget og Thorup i samme Stift.

40. Mathias Dihel. Laud. Er Præst til Neerslev og Bindinge i Thune Herred.
41. Peter Bendix Petersen. H. ill. Kandidatus Juris, Cancelliesekretair og Eier af Engelholm ved Præstoe. Død 1824.
1792. 42. Peter Sand. Laud. Er for saa Mar siden død, som Præst til Hald og Rørbye i Marhuis Stift.
43. Thomas Smidh. H. ill. Er Broder til den 1787 dimitterede Jens S. Han er Kammeraad og Inspektør paa Korseliø.
1793. 44. Peter Hansen. Laud. med Udmærkelse. En Huusmands Son fra Kjøng. Præsten Vindekilde traf ham engang paa Marken at læse i Anchersens latinske Grammatik, hvorfra han paa egen Haand havde lært en Deel, og overtalte nu Conferentsraad Nyberg, daværende Eier af Øbjerregaards Gods til at underholde ham i Latin-skolen, hvor han viste en overordentlig Glid, saa at hans Lærere ofte maatte saa godt som tvinge ham til at forlade Bogen, og tage Deel i sine Meddisciples Lege. Han er nu Sognepræst til Slangerup. I Aarrene 1802 og 6 har han forceret adskillige gode philologiske Værker til Skolebibliotheket.
1794. 45. Hans Eiler Wolff. Laud. med Udmær-

- felse. Son af Præsten Wolff til Tingsted paa Falster, som blev dimitteret her fra af Nektor Heiberg. Han blev Feltpræst, siden Præst til Døddis, og endelig til Maugstrup og Jægerup i Haderslev Provstie.
46. Niels Christian Spur. Laud. Død, som Præst i Hjerring i Jylland.
47. Peter Christian Holm. H. illaud. Degen i Sjælland.
1795. 48. Ludvig Stoud Platou. Laud. Son af Provst Platou i Østeregitsborg, og Sønner son af Nektor Stoud. Blev Adjunkt, derpaa Overlærer ved Christiania Skole, 1812 Ridder af Dannebrog, siden Professor ved det norske Universitet og Expeditionssekretair ved det norske Statsraad.
1796. 49. Anthon Frederik Skov. Laud. med Udmærkelse. Son af Prof. Skov, Sognepræst til Nyested. Han er Præst til Hjerm og Gjessing i Ribe Stift og Konsistorialraad.
50. Ludvig de Hemmer. H. ill. Er Lærer ved Gratistolen i Kjøbenhavn.
51. Ferdinand Brandt. H. ill. Død som Canzelliesecretair.
52. Niels Gjessing Wolff. Laud. Broder til Hans Eiler W. Blev Missionær i Grønland,

- derpaa Sognepræst i Præstoe, og er nu Præst til Vartou samt Lærer i det grønlandske Sprog.
53. Magnus Stoud Odonnel. H. ill. Blev Skuespiller ved det kongelige Theater.
1797. 54. Hans Christopher Bertelsen. H. illaud. Chirurg i Sv. Etaten, bivaaenede Slaget paa Kjøbenhavns Rhed den 2den April 1801, og dode saa far derpaa.
55. Johan Otto August Balle. H. ill. Son af Bisstop Balle. Han er Krigsraad, og Distriktschirurg i Nordborg paa Als.
56. Niels Seiersles Tvede. Laud. Blev Præst i Norge.
57. Thomas Severin Hansen. H. ill. Kromand i Ordrups Kroen ved Ringsted.
58. Lorents Schov. Non kont. Lever i Kjøbenhavn og er Extraskriver i Forligelseskommisionen.
1798. 59. Otto Christian Heggelund. Laud. Døde tidlig, som Kand. Jur. og ansat i et af Kollegierne.
60. Poul Johan Løkjer. Laud. Var Præst til Sommerup ved Kallundborg, men blev siden forflyttet til Sverborg.
61. Otto Christopher Schoasboe. H. ill. Er Lærer ved Borgerstolen i Storehedinge.
1799. 62. Mathias Christian Schjøtte. H. illaud. Studerede Chirurgie og gik 1803 til Vestindien,

- men er sandsynligens forløst, da der aldrig hørtes fra ham siden.
63. Carl Vincents Thaning. Land. Candidatus Juris, Materialsforvalter, samt Bygnings- og Skov-Kasserer ved Vemmetofte.
64. Christian Thaning. Land. Præst i Endeslev i Gjeverstov Herred.
1800. 65. Niels Jensen. Land. Var Præst paa Anholt, men blev forflyttet derfra til Sandbye og Brangstrup i Tybjerg Herred.
66. Hans Seidelin Benzon. Land. Kontroller ved Pakkeposten i Kjøbenhavn.
67. Hans Christian Dorph. Land. Lieutenant ved det sjællandske Landsnæer Regiment.
68. Johan Jessen. Land. Missionair paa Groneland, nu Præst til Røgen og Sporup i Aarshus Stift.
1801. 69. Lorents Peter Hjortberg. H. ill. Han druknede i Stormen den 3de Novbr. s. A., da han vilde reise fra Vordingborg til Kjøbenhavn.
70. Jakob Staal. H. ill. Eier af Aunse.
71. Soren Schjødt. Land. Sognepræst til Frederiksberg og Hvidovre. Han er Broder til den 1799 dimitterede Mathias S.
72. Peter Nikolai Dorph Gunnerus. H. ill. Er paa almindelig Hospital i Kjøbenhavn.

73. Fredrik Carl Lemming. H. ill. Han har gjort en Deel Reiser, levede i nogle Aar i Kap, blev siden Concertmester i Rio Janeiro, og er nu kongelig dansk Kammermusikus.
74. Thomas Trojel. Land. Præst i Nebbelunde og Sædinge i Lolland.
75. Jens Thomas Thaning. H. ill. Har været Personel Kapellan i Norge, og lever nu af Bartpenge i Nærheden af Vemmetofte.
76. Niels Binding Dorph. Land. med Udmærkelse. Overlærer ved Kathedralskolen i Viborg.
77. Johan Joachum Ranckau. Land. Kapellan i Gudme i Syen, hvor han døde, da han just var kaldet til et Sognekald i Jylland.
78. Soren Hansen Mariager. Non kont. Blev Lieutenant ved Landeværnet og er nu død.
79. Otto Michael Platou. H. ill. Broder til Ludvig Stoud Pl. Er Præst i Norge.
80. Carl Ludvig August Boldike. H. ill. Blev Lieutenant ved Landeværnet.
1802. 81 Christian Peter Roher. Land. Saavidt vides, er han Skoleholder i Syen,
82. Ole Stoedt Trojel. H. illand. Kandidat i Theologien og Hunslerer paa Frydendal i Sjælland.
83. Jens Valudan. H. ill. Skolelærer paa Moen.

84. Jens Lassen Rasmussen. Laud. Son af Pastor Rasmussen paa Bogoe. 1811 blev han Dr. Philos. og reiste samme Aar udenlands paa et kongeligt Stipendium for at dyrke de østerlandiske Sprog. 1813 kom han hjem, blev Lektor og siden Prof. i de østerlandiske Sprog ved Kjøbenhavns Universitet.
1803. 85. Peter Christian Thorche. Laud. Var først residerende Kapellan paa Samsoe, og nu Præst til Nesby og Tjevelse i Tybjerg Herred.
86. Johan Frederik Bjerling. H. ill. Son af Mag. Bjerling i Uastrup. Han er Præst til Jernved i Nibe Stift.
87. Johannes Theodorus Koch. Laud. Blev Officier.
1804. 88. Jens Mathias Platou. Laud. Broder til de to foranførte. Han er Brændeviinsbrønder i Præstoe.
89. Lorents Heboe. Laud. Døde kort efter at have taget Examen.
1805. 90. Peter Octavius Hofmann *). Afstediget Kapitain af Artilleriet.
1806. 91. Johannes Dorph. Broder til de to forhen anførte. Er residerende Kapellan til Asminderød og Grønholt.

*) Efter den forandrede Indretning af Examen Attium bortsatdt Hovedcharakteren.

92. Laurits Foss. Cancellisekretair, Byfoged og Bystriver i Skjelskør.
93. Christian Jakob Cosmus Bræstrup. Politirets Assessor og Vice-Politidirektor i Kjøbenhavn.
94. Nikolai Peter Eggert Koch. Kandidat i Theologien. Døde, som Huuslærer hos Grev Neventzow i Lolland.
1807. 95. Peter Worm. Præst til Hyllested og Rosmus i Marhuis Stift.
96. Hans Henrik Thaning. Lever som Student i Kjøbenhavn.
97. Vilh. Thaning. Præst til Vesteruldslev i Lolland. Af de 89 Kandidater, som have faaet Hovedcharakterer, ere fire erkendte Laudabiles med Udmærkelse, 40 Laudabiles, 36 Hand illaudabiles og 9 Nonkontemnendi.

Bed Forordning af 12de Dec. 1806 var det, paa Grund af at Bordingborg Skole er en af de mindst bemidlede i Riget, bleven befalet, at den skulde tillige med Nakskov, Ronne og Kongsberg Skoler herefter være en Middelskole, kun bestemt til at forberede Disciple til Optagelse i de fuldstændige lærde Skoler. Dog blev det Prof. Stoud tilladt at fuldende de Disciples Underviisning, som næste Aar skulde dimitteres, og derfor trædte nysanførte Bes viemmelse, hvad denne Skole angaaer, ikke i Kraft

for 1ste Januar 1808. Middelskolen skulde have to Klasser og tre Lærere. Rektor beholdt efter sit Ønske Underviisningen i Latin og Religion i anden Klasse, og i Historien i begge Klasser. Adjunkt Wolff sic Underviisningen i den græske Klasse, i første latiniske, samt i Kalligraphie og Arithmetik i begge Klasser. Som tredie Lærer blev ansat Kandidat i Theologien, Johan Nikolai Schob, fød 1779 i Esbonderup, hvor hans Fader var Præst. 1796 blev han Student fra Helsingørsk Skole, var omrent i halvandet Åar Lærer her ved Middelskolen, da han 1809 blev Lærer ved Seminariet paa Jonstrup, og er nu Præst til Thorslundemagle og Jishoi. De Tag, hvori det tildeeltes ham at undervise i Middelskolen var Geographie, Danst, Lydst, Fransl, samt Forstandssøvelser og Religion i første Klasse. Ved hans Afgang fra Skolen kom i Sept. 1809, som konstitueret Lærer, Kandidat i Theol. M. V. Schandorff, men denne blev ikke længere ved Skolen, end til April 1810, da han afsløstes af den til Adjunkt udnevnte Cand. Jakob Jakobsen Dampe. Denne gjorde en Reise hertil, men da han efter sin Tilbagekomst yttrede paa en ubeskeden Maade sin Misfornuelse med denne Ansættelse, saa behagede det Hans Majestæt at tilbagekalde hans Udnævnelse og sætte den ud af Kraft.

Nu blev hidtilværende Medlem af det pædagogiske Seminarium, Johannes Grønlund, i Foraaret 1810, konstitueret og siden beslæktet til Adjunkt ved Middelskolen. Han er fød paa Landet i Byen den 18de Sept. 1783, blev Student fra Odense Skole 1801, hørte et Par Åar theologiske Kollegier, var siden Lærer ved Brohms Institut i Odense, og derpaa Medlem af det pæd. Seminarium. Efter at han i ti Åar havde tjent, som Adjunkt ved Vordingborg Skole, blev han 1820 Overlærer.

Efter Middelskolens Bestemmelse kun at lede Disciplene omrent den halve Vei til Malet, funde man ikke undre sig over det, som skete, at den saa godt som allene benyttedes af Byens Indvaanere. Antallet af Lærlinge var dersor kun ubetydeligt; og har ikke oversteget 16. Der var ogsaa den Tid, da der, som i ovenanførte Nekrolog anmørkes, fandtes to Disciple, og derimod 3 Lærere. De Disciple, som ved Skolens Omdannelsse 1808 var i dens Mesterlektie og altsaa nærmest ved at dimitteres, maatte nu the andetsleds hen for at fuldende deres Forberedelse til Universitetet. Disse var: Matthias Frederichsen, Son af daværende Amtsformaler her i Byen; han blev privat dimitteret, og er Overauditor og Borgermester i Rønne.

Nikolai Bierfreund Søtoft, han blev sat i Nyekjøbing Skole, blev dimitteret dersfra 1811. Han blev residerende Kapellan til Kjobelov og Vindebye i Lolland og er nu Sognepræst i Præstøe.

Af de Disciple, som have nydt Underviisning i Middelskolen, anfore vi her kun de fire, som have ved andre Skoler fortsat deres Studeringer. Disse ere:

Carl Høfding Muis. Var i Skole fra 1808 til 1811, og blev Student fra Kjøbenhavns Skole.

Hans Vilhelm Hertel, 1809—14. Gik først til Nyekjøbing, siden til Herlufsholms Skole, og blev dersfra dimitteret 1818.

Jens Christensen, 1809—15. Blev Student fra Roeskilde Skole 1819.

Christian Lihme, 1811—15. Blev Student fra Herlufsholm.

Da den hidtil brugte gamle Skolebygning paa Kirkegaarden ikke blev anset passende til sin Bestemmelse, var man betenktaa paa at staafe Middelskolen et bedre Lokale, da i Aaret 1810 daværende Agent Ryberg gjorde den kongelige Direktion det Tilbud at ville stjenke til Middelskolen den ham tilhørende, paa Torvet i Vordingborg beliggende Gaard og Grund, og denne anseelige Gave forøgede Hr. Agenten endnu med 2000 Rdlr. til Bygningens Iflændsæt-

telse. Da denne Sum blev besluttet utilstrækkelig, blev endnu af Direktionen bevilget 4000 Rdlr. til samme Niemeed, og Architekt Meyer blev hidsendt for at bestyre Bygningsarbeidet samt tage den gamle Bygning i Diesyn og afgive sin Erklæring om, hvorledes denne bedst kunde blive anvendelig enten til at bortsælges, som den var, eller til at afgive Materialier til at forbedre den nye Bygning. De nødvendige Forandringer og Tilbygninger blev nu iværksatte ved den rybergste Gaard, og Adjunkt Wolffs fit Bolig paa samme. Den gamle Bygning blev bortsolgt.

Da Erfaringen overalt, hvor Forsøget var gjort, havde viist, at Middelskoler bare langt fra at staafe en Nutte, som kunde opveie mod de Bekostninger, som anvendtes paa dem, og de andre Skoler af dette Slags derfor enten allerede var forandrede, eller bare bestemte til at skulle forandres til fuldstændige lærde Skoler, saa opvaktes hos de mange Familier af Embedsstanden og den mere dannede Middelstand, som boe i Vordingborg og dens Omegn, det naturlige Ønske, at ogsaa denne Byes Skole maatte atter sættes i Stand til at være og virke for det Offentlige, hvad den før havde virket. Der blev derfor til den kongel. Direktion for Univ. og de lærde Skoler indgivet Ansigninger, undertegnede af

Byens og Omegnens agtværdigste Familiefædre, om at Middelskolen atter maatte ophoies til en fuldstændig lærde Skole, og da Prof. Stoud dengang endnu levede, saa kunde den værdige Olding forlade Verden med det Haab, at den ham saa kjære Skole atter vilde fremstaae i den Skikkelse, hvori den allene kunde siſte den tilsigtede Nyttie. Paa Direktionens Hørestilling behagede det Hans Majestet allernaadigst at bevilge, at den attræede Forandrings maatte iværksættes, og fra 1ſte Mai 1819 ſkulde Reformen tage ſin Begyndelse. Til Skolens Rektor udnævntes hidtilværende Overlærer ved Noeskilde Kathedralskole

Jochum Suhr. Han er fød den 10de Mai 1779 paa Den St. Croix, hvor hans Fader, Niels Berndt Suhr var Landsdommer, men maatte for ſit svage Helsbreds Skyld samme Åar vende tilbage til Kjøbenhavn, hvor han dode 1781. Efter at have nydt privat Underviisning blev han i A. 1796 med Testimonium af ſin Ungdoms Ven og Svoger, den af det lærde Skolevæsen i vort Hædreland ſaa høit fortjente, davorende Subrektor, nu Rektor og Prof. Bloch ſendt til Universitetet. Til Skolefaget ſogte han at forberede ſig deels ved at vitariere i Odense Skole for en fraværende Hører, deels ved i halvandet Åar at deeltage i Øvelserne i det philologiske Seminarium. I Nov. 1802 blev han Adjunkt ved

Odense Skole, 1806 Overlærer ved Skolen i Helsingør og 1815 ved Kathedralskolen i Noeskilde. Til ſit Embede i Vordingborg blev han den 3die Sept. 1819 indsat af Bifkop Münster ved en latinſt Tale, hvorpaa han ſelv indsatte den nylig beftikkede Adjunkt

Lauriz Christian Westengaard, en Son af den for omtalte, 1780 her fra Skolen dimittede Otto Westengaard. Han er fød den 8de Juli 1795 i Kundby ved Holbek, gik først i Slagelse, siden i Noeskilde Skole, og blev fra denne Skole Student 1812. To Åar derpaa blev han Alumnus paa Valkendorffs Kollegium, tog theolog. Aittestats 1816 og blev i Juli 1819 udnævnt til Adjunkt ved denne Skole.

Da Adjunkt Wolff døde, juſt ſom Læſningen i Mai 1819 ſkulde tage ſin Begyndelse, blev en ny Lærers Uaufsettelse nødvendig, og derfor blev til Adjunkt udnævnt

Jens Christian Westengaard, en Son af Frederik Ludvig Westengaard, ſom 1786 blev dimitteret her fra Skolen, og var Præst i Sverborg. Han er fød den 23de Juni 1796 i Sverborg Præstegaard, og blev Student 1815.

Som Timelærer blev antagen hidtilværende Overlærer ved Metropolitan Skolen Frederik Christian Kielsen, ſom efterat have taget ſin Afſteed fra dette

Embede, havde valgt Vordingborg til sit fremtidige Opholdssted. Han er fød i Kjøbenhavn den 7de Febr. 1774, blev Student fra Helsingørs Skole 1790, Adjunkt ved Metropolitanstolen 1806, Ober-lærer og Inspektør ved samme Skole 1812.

Som Lærer i Kalligraphie blev 1820 antagen Skolelærer, Hr. Groth i Kastrup, og næste Åar funde ogsaa Tegneundervisning indsføres i første Klasse, da Lieutenant v. Meißner påtog sig at give denne, men samme maatte opphøre, da han i Året 1824 blev forflyttet til et andet Regiment. Derimod har Direktionen tilladt, at Organisten Hr. Bergmann maa ansættes som Timelærer, for at give to Timer ugentlig Undervisning i Sang.

Da Disciplenes Antal i de første Åar efter Skolens Reform ikke var stort, og der heller ikke var betydelig Forstjel paa deres Fremgang, saa blev de kun fordeelte i tre Klasser. Siden har det forøgede Antal vel gjort en fjerde Klasses Oprettelse høist ønskelig, men formedelst den bestandige Formindskelse i Skolernes Indtægter, som er en Folge af de lave Kornpriser, har den kongelige Direktion endnu ikke seet sig i Stand til at bevilge samme, da en ny Lærers Ansættelse og en Udvidelse af Lokalet derved vilde blive nødvendig. For at afhjælpe Manegen af en fjerde Klasse har man deraf i adskillige

Undervisningsfag maattet afdele de to øverste Klasser i Underafdelinger, hvorved nogle af de Fordelte opnaaes, som flere Klasser medfore, men mange Uleiligheder ere ogsaa uadskillelige fra dette Nødmiddel, og deraf see Skolens Lærere saavel, som enhver dens Belynder med Længsel den lykkelige Tid imode, da Omstændigheder ville tillade en fuldkommen Adskillelse i fire Klasser. I de tre Klasser er Undervisningen for nærværende Tid saaledes fordeelt mellem Lærerne, at Rektor læser Latin og Historie med de to øverste Klasser, samt har latinist Stiil med øverste Klasse.

Overlærer Grønlund har to Timer Latin med øverste Klasse, Latin og Stiil med de to nederste, Tydsk med alle Klasser, Fransk med anden.

Adjunkt L. Chr. Westengaard har Religion i alle Klasser, Græsk med de to øverste, Hebraisk og Fransk i øverste.

Adjunkt J. Chr. Westengaard har Dansk i alle Klasser, Geographie i de to øverste, Latin og Græsk i den nederste.

Overlærer Nielsen har Arithmetik og Geometrie i alle Klasser, Naturhistorie og Geographie i den nederste.

Da Undervisningen i Mai 1819 tog sin Begyndelse, fandtes i Middelskolen 4 Disciple. Deres Antal voxte strax noget, og ved den offentlige Exa-

men i samme Aars September sandtes 16 Disciple ved Examen i September 1820 — 24 —
— — — 1821 — 33 —
— — — 1822 — 38 —
— — — 1823 — 43 —
— — — 1824 — 50 —
— — — 1825 — 50 —

I dette Esteraar dimitteres een Kandidat og 6 nye Disciple ere anmeldte, saa at det nye Skoleaar vil begynde med 55 Disciple. De nuværende Disc. ere saaledes fordeelte i Klasserne, at der i øverste Klasse findes 14, i mellemste 18, i nederste 18.

Maa det nu end indrommes, at denne tilstægnede Freqvents for en Deel maa tilskrives de samme, i Tingenes nuværende Stilling grunddede Omstændigheder, som overalt forøge de Studerendes Antal, saa vil man dog nok ogsaa i samme finde et Bevis for Rigtigheden af den Formening, som afgangne Rektor Holst i sin for omtalte Indstilling yttrede, og med hvilken de Mange, som onstede Skolens Omdannelsse til en fuldstændig lerd Skole motiverede deres underdanske Ansøgninger, at nemlig Vordingborgs Beliggenhed er saadan mellem Øerne og en stor Streækning af det saa befolkede sydlige Sjælland, at det ikke lettelig kan mangle en lerd Skole i denne Bye paa et tilstrækkeligt Discipelantal.

I de to første Aar, 1820 og 21 havde endnu ingen af Skolens Disciple den Modenhed, at de kunde sendes til Universitetet, men

A. 1822 dimitteredes Even Christopher Meldal, Son af Pastor Meldal i Kallehauge. Han fik Laud.

Diderik August Holberg, Son af Fuldmægtig Holberg her i Byen. Laud.

Christen Schov Qvistgaard, Son af afgangne Kommerceraad Qvistgaard til Gjerdrup. H. ill.

A. 1823 Johannes Christopher Nyholm, Son af afgangne Justitsraad Nyholm paa Turebyholm. H. ill.

Jens Georg Schjodte, Son af Urtekrammer og Kapitain Schjodte i Kjobenhavn. Laud.

Alle fem forberede sig nu til theologisk Attestats.

A. 1824 Peter Christian Prytz, Son af Krigs-Assessor Prytz her i Byen. Laud.

Carl Ehrenreich, Son af Kammeraad Ehrenreich paa Hardenberg i Lolland. Laud.

Severin Michelsen, Son af Pastor Michelsen i Kjobenhavn. H. ill.

Aaret 1823 blev paa en saare glædelig Maade mærkværdigt for denne Skole, da Etatsraad og Toldkammerer Jakob Henrik Schou skjenkede den en Kapital af 1000 Rbdlr. ved folgende Gavebrev:

I de twende Aar, jeg var Discipel i Vordingborg lærde Skole, mod jeg foruden fri Underviisning Understottelse af Skolens Beneficier. Taknemmelig herfor giver jeg herved til bemeldte Skole Et tusinde Rigsbankdaler Solv, bestaaende i en, af Finantskollegiet den 11de December 1801 under No. 1596 udstedt Obligation paa 1000 Rbd. Solv, bærende 4 Procent aarlig Rente, som hœves fra sidstafvigte 11 December af. Hvilken Kapital, 1000 Rbdlr. Solv bliver uport, Renten derimod anvendes saaledes, at

1. $\frac{1}{2}$ Deel deraf opsamles til Kapitalens Forogelse.
2. De øvrige $\frac{1}{2}$ nyder en, formedelsi Flid og Lazenter, haabefuld Discipel, som behøver Understottelse, saaledes at Halvdelen deraf udbetales ham i hver 11te Juni og 11te December Termin, den øvrige Halvdeel derimod op lægges, og udbetales ham til hans Studeringers Fortsættelse et Hjærdingaar efter at han er dimitteret til Universitetet.
3. Stipendiarius antages, efter Rektors Indstilling, af Directionen for Univ. og de lærde Skoler, naar denne intet finder mod Rektors Forslag at erindre, og nyder han da dette Stipendum i trende Aar, men skulde han inden disse trende Aars Forlob opfore sig saaledes, at han fandtes

ubærdig til at beholde Stipendiet, bliver det en Selvfolge, at han mister det og en anden, paa foranførte Maade, antages i hans Sted.

4. For første Gang udnævner jeg dertil Lukas Dall, en Son af min trofaste Ven, Poul Abram ham Dall, Etatsraad og Assessor i Lands Over samt Hof og Stads Retten.

5. Skulde Kapitalen i Fremtiden ved det aarlige Oplag formere sig saaledes, at de Stipendiarius tillagte, $\frac{1}{2}$ Dele af Renten udgjorde mere, end halvtredindstyve Rigsbankdaler Solv, kan Renten efter Rektors Forslag til Directionen, anvendes til Stipendier for andre, til Understottelse trængende og værdige Disciple af Skolen. Endelig udbedes den Betingelse, at dersom mine Indtægter saaledes skulde formindskes, at enten jeg selv, eller efter min Død min Hustrue, skulde behøve det, vi da, saalænge nogen af os lever, maae paa Forlangende nyde Renten af foranførte legerede Kapital, 1000 Rbdlr.

Kjobenhavn d. 11de Januar 1823.

Jakob Henrich Schou.

Saledes have altsaa twende af vort Fædrelands agtede Hædersmænd, Etatsraaderne Nyberg og Schou anset Vordingborg Skole for en værdig Gjen:

stand for deres Godgjørenhed. Maatte kun Deres Exempel opmunstre flere formuende og kristeligindede Medborgere til Eftersignelse! maatte den Overbeviisning stedse mere udbrede sig, at der vilde gaae Meget, uberegnelig Meget til Grunde, isald de hoiere Undervisnings Anstalter, som vi kalde lærde Skoler, skulde ved Tidernes stedse voxende Tryk, mere og mere sættes ud af Stand til at virke for Menneskeforæring og for Borgersamfundet det, som de har virke, og som de fra deres Stiftelse af have været bestemte til, og at hver den, hvem Gud har skjenket Overflodighed, ikke lettelig paa en værdigere Maade vil kunne vise sin Erfjendtlighed mod Forsynet og virke Gavn for Tid og Evighed, end ved at understøtte disse, netop i vore Tider til Hjælp saa heiligen trængende Stiftelser!

Til Skolens Bibliothek blev ventelig Grunden lagt i Stouds første Embedsaar, som adjungeret Nekter*, og deels ved hans Omsorg for at benytte Lejligheden, naar der forefaldt Bogauktioner, deels ved Gaver af Skolens forrige Disciple og andre dens Belyndere, samledes indtil Reformen i Aaret 1819 henved 200 Nummere, men siden er Bibliotheket to Gange blevet forøget ved den kongelige Direktions behaagne Forsorg, i det der i Aarene 1819 og 20 tilsendtes samme omrent 200 Værker, og deriblandt

enkelte særdeles vigtige, og 1821 blev der paa Auktionen efter Pastor Paludan i Phanesfjord paa Møen kjøbt til Bibliotheket for omrent 50 Rbdlr. Det kongelige danske Videnskabers Selskab har skjenket Skolen et Exemplar af den nye Samling af dets Skrifter, samt af danske Ordbog. Med alt dette er vort Bibliothek endnu, som allerede Bindenes Antal, omrent 850, beviser, fattigt og kan ikke være for Lærerne det, som det skulde være i en fra Hovedstaden, og dens literariske Rigdomme fraliggende By, og da Omstændighederne ikke tillade, at der anvendes mere, end en meget lille Sum aarlig til Bibliothekets Forøgelse, saa vilde det i Tider, som de nuværende, være saa meget mere fortjensligt, om de af Skolens fordums Disciple, som med sjonsom Glæde mindes den Tid, de tilbragte her, og den Understøttelse, som gaves dem, vilde ved at skjenke til Bibliotheket, var det endog kun et enestående nyttigt Værk, lægge denne deres Hølelse for Dagen, som vi af ovenansorte see at Enkelte, en Schou, Falster Hansen o. s. have gjort.

Da Skolebibliotheket mere maa være beregnet paa Lærernes, end Disciplenes Faro, saa blev i A. 1820 ved Bidrag af Lærere og Disciple begyndt en Samling af passende, nyttige Skrifter til Afbenyttelse af Disciplene i deres Fritimer, og denne

bestaaer nu af noget over 100 Bind. Hver Discipel, som ønsker at benytte Samlingen, kan mod et aarligt Bidrag af 3 Mk., hver Løverdag laane en Bog. To af overste Klasses Disciple modtage og udlevere Bøgerne, og holde Samlingen i Orden.

Jeg twivler ikke paa, at der jo i disse Bidrag til Skolens Historie er indloben enkelte Urigtigheder, især i Angivelsen af de herfra dimitterede Disciples følgende Levnetsomstændigheder. Det ligger i et saadant Arbeides Natur. Enhver Berigtigelse vil modtages af mig med Erfjendtlighed, og skal blive benyttet i et Tillæg til næste Aars Program.

Fra Vordingborg Skole dimitteres i Aar til Universitetet een Kandidat:

Oluf Henrik Kielsen, Son af Hr.
Overlærer Kielsen i Vordingborg.

Han examineres Løverdagen den 24de Sept.

De skriftlige Prover udarbeides af Dimittenden i Forbindelse med overste Klasses Disciple den 21de og 22de Sept. i de sædvanlige Læsetimer.

Med de øvrige Disciple fortsættes Examen i følgende Orden:

1ste Værelse. 2det Værelse.

Mandagen den 26de September.

Fra 8-12. 3 Klasse Religion. 1 Klasse dansk Stiil.
— 2-6. 2 — Latin
under Overl. Grenlund.

Tirsdag den 27de Sept.

— 8-12. 1 Klasse Ægypt. 2 Klasse dansk Stiil.
— 2-6. 3 — Geographie. 2 — Fransæ.

Onsdag den 28de Sept.

Fra 8-12. 2 Klasse Historie. 1 Kl. latinæ Stiil.
— 2-6. 3 — Graæsk.

1ste Værelse.

2det Værelse.

Torsdag den 29de Sept.

- Fra 8-12. 1 Klasse Latin 2 Klasse a latinſt Stiil.
under Adj. Westengaard.
— 2-4. 3 Klasse Fransſ.
— 4-6. 3 — Latin
under Hr. Grønlund.

Fredag den 30de Sept.

- 8-12. 2 Klasse Græſſ. 1 Klasse Regning.
— 2-6. 3 — Historie. 2 — Lydſſ.

Løverdag den 1ſte Oktbr.

- 8-12. 1 Klasse Religion. 2 Klasse b latinſt Stiil.
— 2-6. 3 — Lydſſ.

Mandag den 3die Oktbr.

- 8-12. 3 Klasse Arithmetik 1 Klasse Latin under
og Geometrie. Overl. Grønlund.
— 2-6. 2 Klasse Arithmetik 3 Klasse Hebraiſſ.
og Geometrie.

Tirsdag den 4de Oktbr.

- 8-12. 2 Klasse Religion. 1 Klasse Geographic.
— 2-6. 3 — Latin
under Rektor.

1ſte Værelſe.

Onsdag den 5te Oktbr.

- Fra 8-12. 1 Klasse Historie.
— 2-6. 2 — Latin under Rektor.

Torsdag den 6te Oktbr.

- 8-10. 1 Klasse Græſſ.
— 10-12. 1 — Naturhistorie.
— 2-6. 2 — Geographie.

Udfaldet af Examen vil blive bekjendtgjort, og
Censuren opført Torsdagen den 13 Oktbr. om Fors-
middagen Kl. 11.

Disciplenes Forældre og Venner, saavelsom en-
hver anden Skolens Velhynder indbydes ørbadigſt til
at hivaane Examen.
